

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ГОРИТЕ

1100-308
24.09.2000

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

С Т А Н О В И Щ Е

ОТ **ВЕНЦИСЛАВ ВЪРБАНОВ** -
министър на земеделието и горите
по конституционно дело №11 от
2000 г.
за установяване на
противоконституционността на чл.
10, ал. 7 и ал. 13 от ЗСПЗЗ

На Венцислав Върбанов
д-р Горис
21.09.2000 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Във връзка с определение от 14 септември 2000 г. по посоченото конституционно дело и в законоустановения срок, изразявам следното становище:

I. По искането за обявяване противоконституционността на разпоредбата на чл. 10, ал. 7 (ДВ, бр. 98 от 1997 г.)

Искането за обявяване на противоконституционността на чл. 10, ал. 7 е четвъртото по ред сезиране на Конституционния съд - Решение № 12 от 8 юли 1993 г. по к.д. №12 от 1993 г.(обн., ДВ, бр. 64 от 1993 г.;попр., ДВ, бр. 66 от 1993 г.), Решение № 8 от 19 юни 1995 г. по к.д. №12 от 1995 г.(ДВ, бр. 59 от 1995 г.) и Решение № 20 от 7 ноември 1996 г. (обн., ДВ, бр.103 от 1996 г.).

Твърди се, че се нарушават принципите на правовата държава (чл.4, ал. 1 от Конституцията на РБ), гаранциите за неприкосновеността на

частната собственост (чл.17, ал. 1 и 3 от КРБ), както и конституционният принцип за равенството на гражданите пред закона по чл.6, ал. 2 от КРБ.

Изложени са мотиви за противоречие с посочените конституционни разпоредби: отнемане на правото на собственост върху незастроени земеделски земи, закупени от трети добросъвестни лица, в полза на лицата, които са ги притежавали преди образуване на ТКЗС, ДЗС или други образувани въз основа на тях селскостопански организации; допуска се неравностойно третиране на гражданите като се дава предимство на лица, които притежават по- малък обем права (право на строеж , които е започнал към 1 март 1991 г.), както и на собственици на законно изградени сгради.

Считам, че искането е неоснователно. Както вече Конституционният съд нееднократно се е произнасял, собствениците на земеделски земи никога не са загубвали правото си на собственост. Само през определен период от време не са могли да упражняват това свое пълно вещно право. Поради това никой не е могъл правомерно да придобие право на собственост върху частна земя, защото всички разпоредителни сделки с тези имоти не са били извършвани по волята на собствениците им.

Що се отнася до твърдението за неравнопоставеността на собствениците, които не са застроили имотите си, и тези, които при спазване на всички нормативни изисквания законно са изградили сгради, разрешението по чл. 10, ал. 7 съответства на основния реституционен принцип да не се извършва реституция върху земя, ако върху нея са извършени строежи или други промени при спазване на действащото законодателство – Решение № 4 от 11 март 1998 г. по к.д. №16 от 1997 г. – т.8Б относно чл. 2, ал. 5 от Закона за обезщетяване собственици на одържавени имоти. Изложените съображения са приложими към текста на чл. 10, ал. 7 ЗСПЗЗ, който има реституционен характер.

II. По искането за обявяване противоконституционността на разпоредбата на чл. 10, ал. 13 (нова, ДВ, бр. 98 от 1997 г.)

В искането се твърди, че разпоредбата на чл. 13 не разграничава утвърдените правни понятия за добросъвестност и недобросъвестност, които се отразяват на действителността на сделките с недвижими имоти и не зачита класическия институт на придобивната давност като отнема придобити по оригинален начин права.

Изложените съображения за конституционособразността на разпоредбата на чл. 10, ал. 7 са относими и към разпоредбата на ал. 13.

Незачитането на изтеклата придобивна давност по отношение на имотите, внесени в ТКЗС и други, образувани въз основа на тях селскостопански организации също последователно се провежда в законодателството относно реституцията на земя. Тъй като собствениците на такива имоти фактически са били лишени от възможността да прекъснат течението на давностния срок, въпреки че формално не са изгубили правото си на собственост, бездействието им не може да бъде причина за отнемане на собствеността и придобиването ѝ от лицата, владеещи имотите. В този смисъл се е произнесъл и Конституционният съд в посоченото по-горе решение №4 от 1998 г по ЗОСОИ (обн., ДВ, бр. 30 от 1998

(В. Върбанов)